

מדינת ישראל

משרד ראש הממשלה

[ארכיב]

שם: לשכת ראש הממשלה מנחם בגין - הכ

גל - 12851/2

מזהה פיזי:

43.4/2 - 297

מזהה לוגי:

02-106-08-07-05

כתובת:

29/04/2008

פכואל המערכת

302

161-1-16

תיק מס' ~~161-1-16~~

תאריך: 21.6.77
כרטיס: 161-1-16

כח
ב-21.6.77

לכבוד
לשכה ראש הממשלה
שר הפנים
מנכ"ל משרד הדתות
ועדה השרים לענייני ירושלים
חברה לפיתוח מורח ירושלים
ועדת הפנים - כנסת ישראל
מחאם הפעולות לענייני ירושלים
משרד מבקר המדינה

אדונים נכבדים,

הנדון: רחבת הכותל.

פניתי לכבודכם במרץ 1981 ישירות ובאמצעות העתונות בדבר עצירת ההליכים הבלתי חוקיים המקדמים אפשרות ביצוע שינויים או שיפורים ברחבת הכותל.

מאחדים מכם נענית בחיוב שהנושא יבדק, ועד היום לא היתה תגובה נוספת, אני מצידו עקבתי בחרדה אחרי ההתפתחויות ואף שיגרתי תזכורות.

כנראה שלא נעשה די למניעת יצירת עובדות בשטח הרחבה בדרך העקיפה כפי שניתן ללמוד מהמתפרסם בימים אלה בעתונות:

"התנגשות בין קולק למנכ"ל משרד הדתות על רקע תכניות ושיפורים ברחבת הכותל" -

הארץ מ-20.6.83

"תכנית ספדי בדלת האחורית" - כל ירושלים מ-10.6.83

"תכנית ספדי לא תהבצע בדלת האחורית" - כל " - מ-17.6.83

"משרד הדתות פוחד מספדי - מסרב לאשר עבודות בשער האשפות" - כל העיר מ-10.6.83

"טדי לספדי על חוכנית הכותל החדשה שלו" - חארוז וחשלח את זה בחזרה לחו"ל - כל העיר מ-5.3.82

מבנה שרוחיים ברחבת הכותל מעריב מ-13.4.81

מהנאמר בפרסומים אילה מסתמנת מגמה לא לקיים את החוק האוסר במפורש על התחלת עשיה כל שהיא ברחבת הכותל - ראה חוכנית מתאר מקומית עמ' 9 ירושלים העתיקה וסביבתה תש"ל - 1970 דף 6 - סעיף 8.2.2.

החוק קובע שהעשיה באתר הרגיש והמיוחד הזה תותר אך ורק ע"י ועדה מיוחדת שתמונה לכך, וזאת לאחר שהקבע הכנית אחידה ומוסכמת לכל חלקי האתר.

ניתן להניח כי כל שינוי או שיפור במיתחם הרחבה שאינו חלק אינטגרלי מתכנית מאושרת יהווה מטרד, ואולי אף יהיה צורך לשנותו.

ידוע לכל שלעיצוב רחבת הכותל והסביבה הוגשו מספר תוכניות שטרם נלמדו. לפי מצב עניינים זה, שינוי כל שהוא במיתחם הרחבה הוא בהחלט צעד מוטעה ומטעה.

אדונים הנכבדים הנני פונה אליכם ומבקש להטיל את מלוא סמכותכם ולמנוע יצירת עובדות אשר הגרום לסערה ציבורית שבעקבותיה תקום מחלקות שגודמתה והיקפה יהיו בודאי גדולים מזה הידוע לנו עד כה.

בברכה,
י. פרג

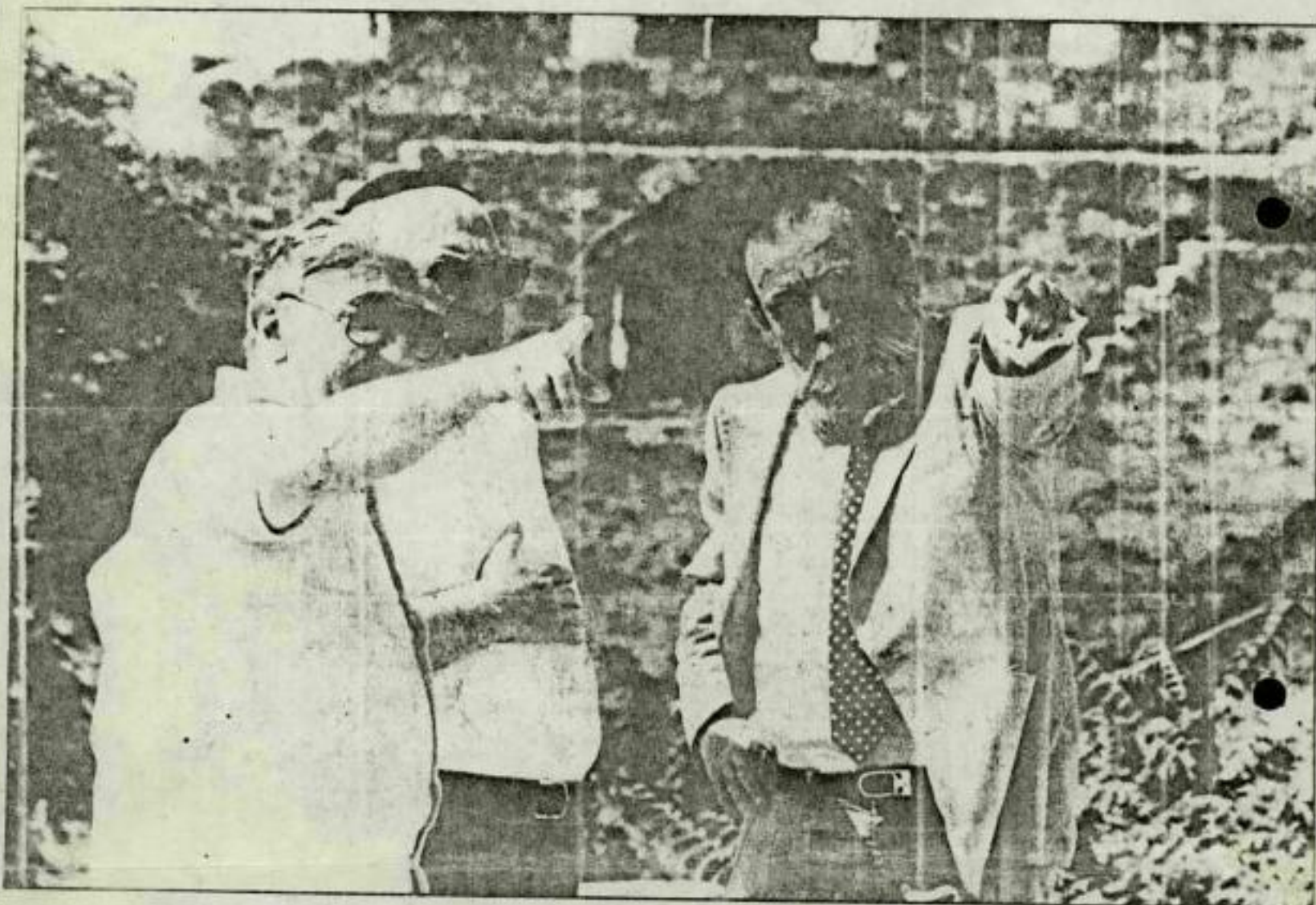
UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY
88-100
100-100

חלק
ראשון

ככה התעורר

נילוור 247. יום שישי, י"ג תמוז תשמ"ג, 24.6.83. שבת: 18.10, מוצ"ש: 19.31, "בלק"

תסביך ספדי לא מת. עכשיו הוא בשער האשפות

בית דביעי השכים השר בורג קום ויצא לסיור חשאי באזור הכותל המערבי. ליד שער האשפות, שטח המריבה התורן בעיר, ניסה בורג להכריע בוויכוח בין מנכ"ל משרד הדתות, הרב משה סלומון (מימין), לבין טדי קולק ואפרים שלה (משמאל), שהתפטר מראשות הוועדה המיוחדת לענייני הכותל. כמו חמיד העדיף בורג בדיקות נוספות (ר' כתבה בעמ' 17)

התנגשות בין קולק למנכ"ל משרד הדתות על רקע תוכניות שיפורים ברחבת הכותל

כאמ עקיבא אלדר

חילופי דברים קשים בין ראש עיריית ירושלים סדי קולק, וי מנכ"ל משרד הדתות הרב משה סלוטון, קדמו אתמול לדיון בו ועדת בניין צרים של העירייה בנושא העבודות ברחבת שער הי אשפות. קולק הניב בועז על מכתב ששיגר אליו סלוטון ביום שישי, בו נאמר כי ניתנה הור" אה למסיימת על המקומות הקדו" שים, למנוע כל פעולה לא הו" קית ברחבת הכותל.

התע כיצד עבודת השיפור הגר שה ברחבת הכותל מכיוון שער האשפות. למרות שוועדת השיים לענייני ירושלים, בראשותו של שר הפנים והדתות, דיר יוסף בורג, אישרה תקציב מיוחד לעבודות אלו, כוננ משרד הדתות את ביי צדו. בהודעה לעיתונות שפרסם אתמול דובר משרד הדתות נאמר, כי העירייה חורגת מסמכותה בנושא זה וכי כל החלטה שלה היא הסתת צד. בהודעה נאמר, כי העירייה הפרה תכניתה שלא לאשר את תוכ" נית השיפורים על לדיון עם משרד הדתות. הרב סלוטון טוען, כי על פי החוק מספר חק משרדו לאשר שינויים במקום המוגדר כמקום קדוש.

7.6.83 הארץ

מנכ"ל משרד הדתות: תוכנית ספדי לא תתבצע בדלת האחורית

במשרד הדתות הענינו על אישור התוכנית לשינויים באזור שער האשפות והכותל. מנכ"ל המשרד לענייני הדת הרב משה סלוטון אמר ליקל ירושלים יש להודיע בכל הקשור לנישוא נדום בכיר במשרד הכביר יש לחשוב פרם ברובק התוכנית האת לפני שהצביע הדתי במיץ ימים המגנות עקב נגו שינוי מתאר אודי הכותל.

סלוטון הודו למנכ"ל משרדו ציין גדמי לנקט מייד ועדת הובנן הבנייה העירונית המפרים לגבי אישור שיקון סדועה לכיצד עבודת כפורה. במשרד הדתות החלט על הצד זה כ"י לודא שתבנית ספדי האשפות לא "תתבצע ברלת האחורית".

אם התבנית אינה מתייחסת לרחבת הכותל הי שומשר ימים ככל הנראה לביצועה, אולם אם רוצים לשנות את רחבת הכותל הרי שומשר מתנגד לכ"י אבד סלוטון.

בראשה השבוע שינו סלוטון מכתב אל מרכז ועדת השיים לענייני ירושלים, אפרים שילה וכו הביע את התנגדותו לשיפול כלשהו ברחבת הכותל ללא תיאום מקדים עימו.

סלוטון דרש משילה לנקט פעולות ככ"י להפסיק את המיץ הטיפול במרשה עד לקיום הדיון ולמתן אישור להמשיך הפעילות ע"י השר לענייני הדת וה"ר יוסף בורג.

אולם אפרים שילה היסד למנכ"ל כי הוא עשה מאמצים יותר משנה כ"י לעוד למשרד לגבש מעמד בנושא ושאל מדוע אמר לחברה ציבורית בעלת רשות להגיש את התהליכים הללו. שילה, מרכז ועדת השיים שנראשה עומד השר בורג טוען כי למשרד הדתות יש וכות להתנגד א להציג תבנית חילופית.

שילה הכביר למעשה כי עשה למעלה מיטולו בעניין אך ספק אם במשרד הייתה מודעים לכ"י.

17.6.83 קול ירושלים

7.6.83 הארץ

תוכנית ספדי בדלת האחורית?

האם ניסחה העירייה לאשר את ותי כנית ספדי לשינוי אזור הכותל המערבי ברלת האחורית? ועדת השטחה להבנת הבנייה קימה דיון באישור שיפור כבוש הכניסה לכותל מכיוון שער האשפות. מתבנן התוכנית הו הינו האדריכל ספדי אשר תוכניתו הקודמת עוררה מחלוקת קשה. במסגרת אל יורי הדקויה להבנת הבנייה מוענת הוזה סיון ונר"ח"א "סעיף שאלתי אם התוכנית איננה מפרה חלק מתוכנית ספדי, נענתי בלא מחלום. גם לאיר שהמכשיר שיהם ותיכ"י נית אסנה היה כ"י ספדי, אמר לי שזה היה סק"י. אולם לאיר והשיבה הלכתי לבדוק את התוכנית המפורטת מתוך תיק תליתי שהתוכנית מללת פיהות השטח הציבורי הפתוח שהתאים לה"י לא לתבנית שראיתי בעתונות על תבנית ספדי".

סיון טענה עוד כי היה בעלת תושב משום "העיקר הכ"י הועדה וניסן העירייה להבנים ברלת האחורית תבנית שפורדה ויחא ציטורי קשה".

בתגובה מר אברהם כחילה - י"ר הדקויה להבנת הבנייה, כי התוכנית שאושרה השבוע תשפר את תנאי הנישה באזור, ואין לה קשר עם תוכנית ספדי המפורדת. לפי התוכנית שאושרה, הדרך אל הכותל תהיה פחות משופקת ויותר נוחה והיא כוזה מציינת יום יו"ל. התוכנית המגינה של ספדי לשינוי אזור הכותל לא נזרנה ואין כוונה להעלותה הסיף כחילה. אולם, טרם כוועדה טעה "נעמד על השמיר ולא ניתן די להמך את אזור הכותל ל"מיאזה איטלקית" זה מקום מסודש ולא אתר תיירותי".

10.6.83 קול ירושלים

טדי לספדי יל תוכנית הכותל החדשה שלו:

תארוז ותשלח את זה בחזרה לחו"ל!

השלמת העבודה הוסיף ספדי את קולק לראות את המודל, שהתברר כחורג מהשטח שהוגדר לספדי בנקשה המקורית. קולק כעס על ספדי ונער בו במלים חריפות, כיוון שלא היה מוכן שספדי ייכנס לנושא השינוי במחלוקת ללא שנתבקש לעשות כן. לעירייה, כך הובהר, אין כל כוונה לממש את תוכניתו של ספדי לגבי רחבת הכותל, לשכת ראש העירייה גם מכחישה, כי קולק שלה לספדי מכתב התנגדות בנושא זה. קולק אמנם כתב לספדי מכתב בנושא, אלא שהיה זה מכתב חשוכה לספדי, שבו מבקע קולק הערכה רבה לאדריכל על תרומתו לירושלים, אך מבהיר כי חילוקי הדעות והירגו על הכנת המודל הוזרנו נותרו ממשרד האדריכל ספדי נמסר בתשובה לשאלת "כל העיר", כי "הקרן לירושלים" ביקשה מהמשרד לטפל בתכנון וביצוע, ביחד עם הארכיאולוג ספדי בן דוב, בארכיאולוגיה של רחבת הכותל הדרוסי. לצורך זה, כך הכהיר האדריכל אילן מירומי, אישרה הקרן התצאה לטפל, "המעורבות שלנו בכל החתום של "התפר" בין הרחבה ובתי הרובע מעוגנת במנהל שיש לנו עם החברה. לפיתוח הרובע".

משרד הדתות פוחד מספדי

במשרד הדתות חזרו ואמרו השבוע, כי החברה לפיתוח הרובע היהודי והעירייה חברו יחדיו להעביר ברלת האחורית את תוכניתו של האדריכל משה ספדי, שעיקרה עיצוב מחדש של רחבת הכותל המערבי והשטח שבינה לבין ישיבת פורת יוסף. מנכ"ל משרד הדתות הרב משה סלוטון אמר ל"כל העיר", שהזוה כל אבן כאזור הכותל וירשת שיקול דעה כפול ומנופל: "סיכמתי עם מתאם הפעולות לענייני ירושלים במשרד הפנים אפרים שלה. שייעשה חפיר ארכיאולוגי במקום, כדי לודא שאנו לא פוגעים בשרידי עבר, ורק או יהיה אפשר לשקול את הבקשה לגופו של עניין". בעירייה טענו השבוע, שמשרד הדתות מתחמק כבר שנה מנקיטת עמדה ברורה באשר לשינוי הקטן באזור שער האשפות. שאינו קשור כלל לתוכנית ספדי. "נעשה ניסיון לתאם אותם עמדות, החקיימו סיוורים בשטח, אבל במשרד הוזה פשוט לא יודעים להחליט", אמר סקיד בכיר בעירייה. נדע, שבימים הקרובים הישלה הודעה מאגף העתיקות לעירייה, בדבר הצורך לתאם עימם מראש כל פעולה בשטח.

כל העיר 10.6.83

התנגשות מילולית בין טדי קולק לאדריכל משה ספדי אירעה לאחרונה, כאשר התברר לקולק, שספדי הכין לפני כחודשיים מודל חדש לתוכנית רחבת הכותל, ללא תיאום עימו ובמיסון חלקי של "קרן ירושלים". הכנת המודל עלתה למעלה ממאה אלף דולאר, ו"קרן ירושלים" השתתפה בו בכסום של 10,000 דולאר. בעיקר המיטון נשא משרד ספדי עצמו. "קרן ירושלים" הסכימה לממן הכנת מודל, שיכלול בתוכו את שטח החפירות שבין הכותל הדרוסי לחומה הנמשכת משער האשפות לכיוון די אבשלום, והתכונן נמסר לאדריכל משה ספדי, לפני כחודשיים הביא עימו ספדי לארץ את המודל, הכולל בתוכו גם את שטח רחבת הכותל, את שטח "התפר" שכין רחבת הכותל לרובע היהודי וכן את אזור שער האשפות. ספדי קיווה, כנראה, להכניס בדרך האחורית את תוכניתו לעיצוב רחבת הכותל, שכל הגורמים הסכימו שאין לבצעה בעת"י הקרוב. כאשר הראה ספדי לקולק את המודל, הניב קולק בתריפות: כי ביקש שהפך את זה. אף אחד, לא אישר לך להכין את זה. נתבקשת להכין מודל רק לטעם הארכיאולוגי. אני לג מוכן שתיכנס לטשאים והטקיים במחלוקת... תארוז את זה ותשלח את הדבר הזה בחזרה לחו"ל.

כניגוד לתודאת קולק, נשאר המודל בארץ, במשרדו של ספדי בתוכו מסילא, לפני כשבועיים הוסיף ספדי מוספר אדריכלי, כיניחם לארי הפרק, והציג בפניהם את המודל. הוא אף טען, כי ברשותו מכתב התנגדות של טדי קולק, על הגערת שהשמיז באוזניו חודשיים קודם לכן, בנוכחות אנשים נוספים. בתגובה על הפרשה אמרה מנהל "קרן ירושלים", רות חשן, כי לקרן אין כל נגיעה לשטח שבין הכותל הדרוסי לחומה, שטח החפירות הארכיאולוגיות. לרבות, כיחמתו של ספדי הסכימה "קרן ירושלים" לממן הלנת מודל, שיחאר את הקשר הפיסי, שבין העומל (שם מעורבת הקרן בחפירות הארכיאולוגיות) לבין הכותל הדרוסי. חשן הוסיפה, כי דובר רק על השטח הזה, ואין זה מושג מי מיסן את הכנת המודל הרובע יותר, שבמסגרתו, אמנם נכלל גם השטח שאוזה "הוסיפה" הקרן.

כל העיר 5.3.82

18 יום ב' ט' בניסן תשמ"א - 13.4.81

מיבנה שירותים ברחבת הכותל

גורמים צירוניים שונים יזמו תוכנית להקמת מיבנה לשירותים למרות שטרם נקבעה תוכנית כללית המתבססת על טכנצפיה לאומית מוסכמת לעיצוב רחבת הכותל ומיבנותה. גורמים אלה נטלו לעצמם את הזו ליצירת עבודות מיבנות במיתחם הרחבה וזה בניגוד לדעתם המוצהרת של רבים ובניגוד לתכנית מיתאר המוענת וישטח רחבת הכותל יתוכנן סופית כשטח בעל עיצוב סהול, שפרטיי ואשרו י"י הועזות המוסכמות בהיותו ביקום מקודש המיוצג להתייחות ולהפילה.

רחבת הכותל הינה נכס לאומי כלל יודי, עשה כלשהו שתאכזר בו פן תראי שהיטשה אך ורק יודי שתאשר תוכנית כללית ע"י הגורמים המתאימים ופרסת לאומית רחבה.

באשר לשירותים - יש אפשרות לתרוץ תביעה באמצעים צנועים יותר ע"י פזורים במסוקות שונים במיתחם, וזאת כשנבן לזיוות המבקרים לעומת ויסום במיבנה אחר.

ניתן להניח כי כל מיבנה שייקם במיתחם הרחבה ואינו אינטגרלי בתוכנית מאושרת, יהות מיטוד, ואלו אף יהיה צורך להערידו. האם המדינה עם משאכית חולים יכולה לערשות לעצמה בזכו כזה?

ידוע לכל שלעיצוב רחבת הכותל והמיבנה הווינו מספר תוכניות שטרם נלמדו. לפי סכב עניינים זה הוקמת מיבנה כ"ישהו במיתחם הרחבה וזו בתחלף

נדב שרגאי ורן כ"י

לכבוד,

לשכת ראש הממשלה - סר קדישא.

ירושלים.

יעקב סרג

אדריכלות

ח.י.פ.ח. עסק חזיתים 16

טל. 674207, 645677

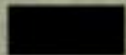
ירושלים, כ"ג בתשרי תשמ"ג
10 בנובמבר 1982

161-1-16

לכבוד

הנכבד,

הריני מאשר בתודה את עכלת מחברך מיום
י"ז בתשרי תשמ"ג. אביא את דבריך המצערי ם להשוטת-לבו
של ראש הממשלה. כמו-כן אשלח העזק תמסו ללשכת שר הפנים.

בכבוד רב וכברכה,

ד. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

מדינת ישראל

תאריך: 12.10.82

אל: אברהם בן - כו

טאח: מנהל לשכת רוה"מ 2 נניח

כנ"ס
אברהם בן - כו
לשכת רוה"מ

גולדברג

2 נניח

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper right section of the page.

Handwritten text in the middle left section of the page.

Handwritten text in the middle left section of the page, below the previous line.

Handwritten text in the middle right section of the page.

Handwritten text in the middle right section of the page, below the previous line.

Handwritten text in the middle right section of the page, below the previous line.

Handwritten text in the lower left section of the page.

Handwritten text in the lower right section of the page.

Handwritten text in the lower right section of the page, below the previous line.

11 X. 1982
161-1-16-00

לדבר

החלטת הוועדה
הממשלתית

22.10.82
החלטת

החלטת הוועדה הממשלתית

הוועדה הממשלתית, בהרכבה הנוכחי, נקבעה על ידי הממשלה ב-11.10.82.

הוועדה הממשלתית, בהרכבה הנוכחי, נקבעה על ידי הממשלה ב-11.10.82. מטרתה היא לסייע לממשלה בהחלטותיה על נושאים הקשורים בתחום הממשל.

הוועדה הממשלתית, בהרכבה הנוכחי, נקבעה על ידי הממשלה ב-11.10.82. מטרתה היא לסייע לממשלה בהחלטותיה על נושאים הקשורים בתחום הממשל.

החלטת הוועדה הממשלתית

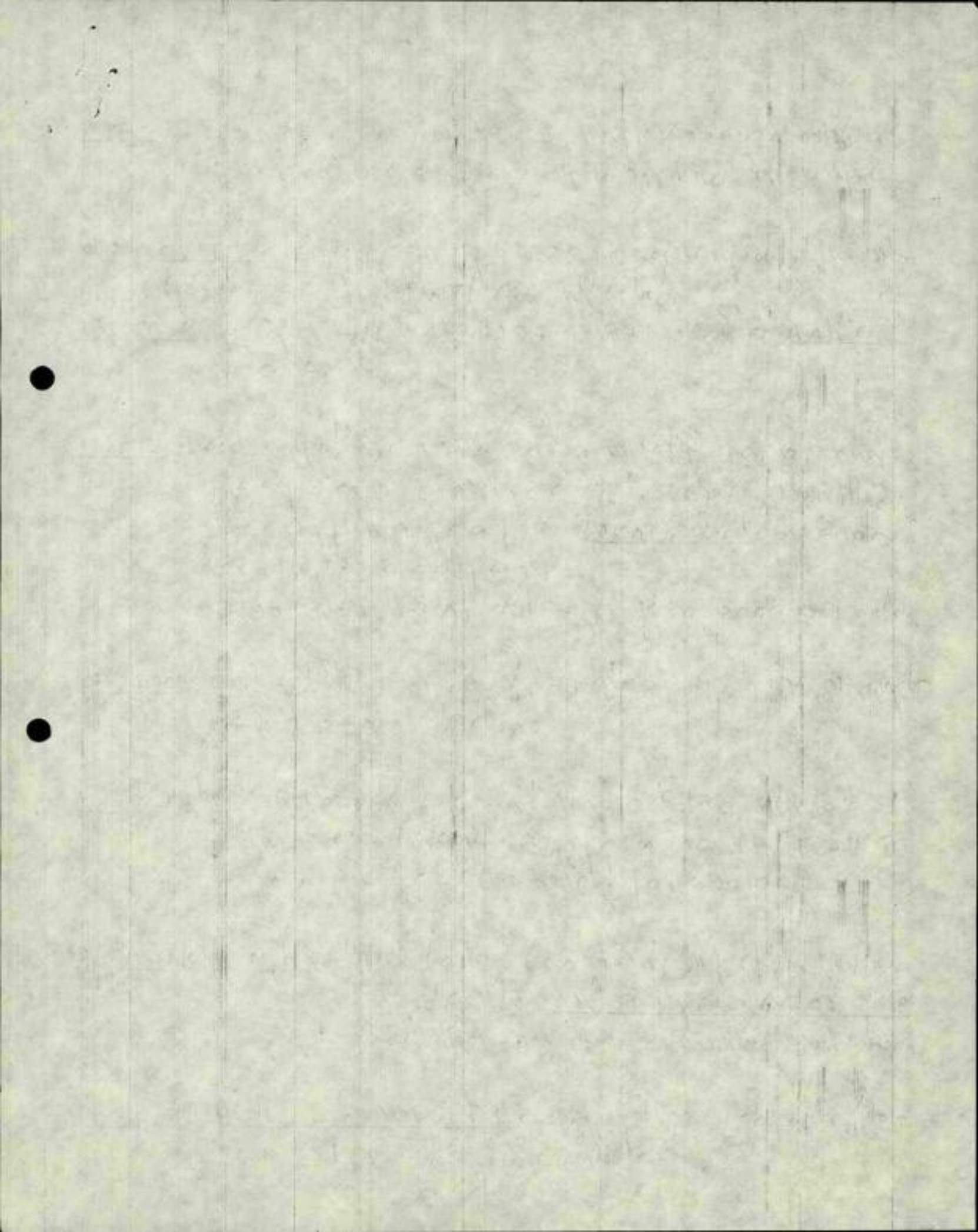
הוועדה הממשלתית, בהרכבה הנוכחי, נקבעה על ידי הממשלה ב-11.10.82.

הוועדה הממשלתית, בהרכבה הנוכחי, נקבעה על ידי הממשלה ב-11.10.82. מטרתה היא לסייע לממשלה בהחלטותיה על נושאים הקשורים בתחום הממשל.

100-1000

יעקב פרג
אדריכלות
יעוץ & תכנון & פיקוח

תאריך 11/6/81

לכב'
מר אפריים שילה
מבכז ועדות השרים לעניני ירשליים
א.ג.

הנדון: עיזוב רחבת הכותל

טימוכין סכתבן ללשכת ראש הממשלה ב - י"ג
בניסן תשמ"א 27 אפריל 81.

בהמשך לשיחותינו מ 29/5/81 הרני מבקש לציין שנוסף לתוכנית של אור'
ספדי הוצגה תוכנית לעיזוב הכותל לפני ועדת הפנים של הכנסת בדצמבר 76,
ואף הובאה לפני המליאה לבחירה מתוך שתי תוכניות שנידונו וכך מצן מביט
החצעה דר' לוינן: "היגיע השעה ועלינו לבחור מתוך שתי תוכניות שנידונו
האחת של פרג והשניה של אור' ספדי" ראה מרוסקול הכנסת מתאריך דצמבר 76

יתר על כן בשנת 1978 הציג תוכנית נוספת דר' פישר, נראה לי שמינ
הראוי לתקן את הפרטים בהתאם.

כאשר למבנה השרותים שבניחו נבדקת באגף החכנון של שרד הפנים באופן
עקרוני אינני חולק על חיוניותם אבל זה ניתן לפתור בשטח ע"י פתרונות
זולים יותר ואף פונקציונליים יותר, ומכלי שיהיה הכרה לעקוף את החוק המוגדר
לפתור זה האומר במפורש "שטח רחבת הכותל יתוכנן סופית לשטח בעל עיזוב
מיפוד אשר פרטיו יאשרו " ע"י ועדת המוסמכות".

הסכים בנצדאי שועדה מוסמכת לפערה זו פרס קמה וכן הראוי שבנושא רגיש
ועדין זה נקפיד על כל שקשור בכיבוד המקום ולפרט המזכין לפעול למענו ולמען
צורתו.

כמכוד רב

יעקב פרג

העתק -

לשכת ראש הממשלה

1950

1951

1952

1953

1954

1955

1956

1957

1958

1959

1960

1961

1962

1963

1964

1965

1966

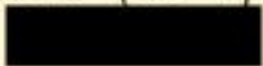
44

מכר
רשת של חברים
וכתובים

יערקה פרק - אריכות פנים

מ.ד.ה.
19-06-1981
נבדק

ירושלים, ט' באייר התשמ"א
5 במאי 1981

161-1-16

לכבוד
האודיכל יעקב פרג
ח.ד. 4223

פר פרג הנכבד,

בתשך למכתבנו אליך מיום ב' בניסן התשמ"א, הריני
פוצא לנכון לטלוח לך העתק מחגובה פר אפרים שילה, מרכז
ועדה הפרים לעניני ירושלים, לנאמר במכתבך (א.א.)

בכבוד רב
ובכרבה,

י. קדישאי
מנהל לטכת ראש הממשלה

1-1-59

THE
UNITED STATES
DEPARTMENT OF
COMMERCE

OFFICE OF
MARITIME AFFAIRS

2100 L STREET, N.W., WASHINGTON, D.C. 20540
TELEPHONE: (202) 462-6000
FAX: (202) 462-6000

MAILING
ADDRESS

U.S. DEPARTMENT OF COMMERCE

ירושלים, א" באייר התשמ"א
5 במאי 1981

161-1-16

לכבוד
האדריכל יעקב פרג

פר פרג הנכבד,

בהמשך למכתבנו אליך מיום ב' בניסן התשמ"א, הריני
מוצא לנכון לשלוח לך העתק מתבונה פר אמרים שילה, מרכז
ועדת הסרים לעניני ירושלים, לנאמר במכתבך (א. ב. ג.)

בכבוד רב
ובברכה,

י. קוישאי
סנהל לשכה ראש הממשלה

כ"ג בניסן תשמ"א
27 באפריל 1981

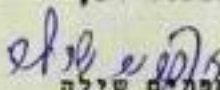
לכבוד
מר י. קדישאי
לשכת רוח"ם
ירושלים

א.נ.א.

הנדון: עצוב רחבה הכותל המערבי
סמוכין: סכתבו של מר י. פרב אל רוח"ם ומכתבך אל
ד"ר י. בורג מ- ב' ניסן, תשמ"א 6 באפריל 1981

כידוע קיסת תכנית לעצוב רחבה הכותל של אדריכל
ס. ספדי, התכנית אינה אקטואלית כיום. בוועדת הסטטוטוריות
נמצאת בספול תכנית מבנה שרותים ע"י שער האשפות. אגף התכנון
במשרד הפנים בודק באם יש בתכנית משום קביעה נחתום שנחלקו
בו הדעות בעבר.

בכבוד רב,

אפרים שילה
מרכז ועדת שרים
לעניני ירושלים

העתק: לשכת השר

אש/חד

U.S. DEPARTMENT OF JUSTICE
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION

REPORT
OF THE DIRECTOR
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
WASHINGTON, D. C.

1-1-1961

REPORT OF THE DIRECTOR
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
WASHINGTON, D. C.

THIS REPORT CONTAINS INFORMATION OF A CONFIDENTIAL NATURE AND IS NOT TO BE DISCLOSED TO THE PUBLIC OR TO ANY OTHER AGENCY OR INDIVIDUAL WITHOUT THE EXPRESS WRITTEN PERMISSION OF THE DIRECTOR, FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION, U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE.

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL
CONFIDENTIAL
CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

ירושלים, בי בניסן התשמ"א
6 באפריל 1981

161-1-16

אל : שר הפנים ויו"ר ועדת השרים לעניני ירושלים

רצ"ב העתק מכתבו של האדריכל יעקב פרג אל
ראש הממשלה. לחשומה לבן ולטיפול כפי שתמצא
לנכון.

ב ב ר כ ה,

י. קדישאי

RECEIVED, DE 22 11 1950
U. S. DEPT. OF JUSTICE

10-1-50

RE: [Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

[Illegible]

ירושלים, ב' בניסן התשמ"א
6 באפריל 1961

161-1-16

אל : שר הפנים ויו"ר ועדת השרים לעניבי ירושלים

רצ"ב העתק מכתבו של האדריכל יעקב פרג אל
ראש הממשלה. לשומת לבך ולטיפול כפי שתמצא
לנכון.

ב ב ר כ ה,

י. קדישאי

ירושלים, ב' בניסן התשמ"א
6 באפריל 1981

161-1-16

לכבוד
מר יעקב פרץ, אדריכל

מר פרץ הנכבד,

חריני מאטר בתודה קבלת מכתבך מיום ה-19 במרץ
1981. אביא אותו לעיון ראש הממשלה ולתשומת לבו.

כמו-כן אשלח, כמובן, העתק ממנו לשר הפנים, הדייר
יוסף בורג, המכהן גם כיו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים.

בכבוד רב
ובברכה נאמנה,

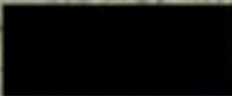
י. קדיסאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

REPORT OF THE BOARD OF DIRECTORS
FOR THE YEAR 1951

1951-1952

REPORT
OF THE BOARD OF DIRECTORS

AND THE MANAGEMENT

THE BOARD OF DIRECTORS HAS THE HONOR TO REPORT TO THE STOCKHOLDERS OF THE COMPANY FOR THE YEAR ENDED DECEMBER 31, 1951.

THE YEAR HAS BEEN ONE OF CHALLENGE AND OPPORTUNITY. THE COMPANY HAS MAINTAINED ITS POSITION AS A LEADING MANUFACTURER OF HIGH-QUALITY PRODUCTS.

RESPECTFULLY,
CHIEF EXECUTIVE OFFICER

BY: [Signature]
VICE PRESIDENT

ירושלים, ב' בניסן התשמ"א
6 באפריל 1981

161-1-16

לכבוד
מר יעקב פרג, אדריכל

מר פרג הנכבד,

הריני מאשר בתודה קבלה מכתבך מיום ה-19 במרץ
1981. אביא אותו לעידן ראש הממשלה ולתשומת לבו.

כמו-כן אשלח, כמובן, העתק תמנו לשר הפנים, הדייר
יוסף בורג, המכהן גם כיו"ר ועדת השרים לעניני ירושלים.

בכבוד רב
ובברכה נאמנה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

יעקב פרג
אדריכלות
יעוץ * תכנון * פיקוח

תאריך 19/3/81

לכב*

ראש ממשלת ישראל
מר מנחם בגין
א.נ.

הנדון: ערוב רחבת הכותל ופכיבזו
סימוכין: תוכנית מתאר מקומית עם/9
לירושלים העתיקה ופכיבחה - תש"ל 1970

כזה הנני מחכד להביא לידיעת כבודו, על ניסיונות חוזרים ונשנים הנעשים לפיתוח רחבת הכותל, שלא במסגרת תוכנית כללית מאושרת, ובניגוד מוחלט להוראות המפורשות שנקבעו בתוכנית המתאר שכסימוכין.

נודע לי כי בכונת אדר' ספדי ובתמיכת קרן ירושליים, לפתח את הרחבה בחלקים שונים למרות שטרם נקבעה לרחבה תוכנית אב כוללת ומסכמת.

אני משוכנע שהסכים אתי כי במקרה דלהלן פסול לפעול בחלקים כדוגמאת הכנון מבנה השרותים שתוכנן ע"י הנ"ל, אשר ינוצל בעקפיין גם ברחבת כניסה לישיבת שורת יוסף.

ועדה השרים לענייני ירושליים טרם אמצה תוכנית ולפיכך ברור כי מתפקידה למנוע עשיית חלקים עד לקביעת קונצפציה כללית לרחבת האתר וחסיבה.

דומני כי הליכי אישורי בניה רביליים, אינם יכולים להיות קבילים, לגבי רחבת הכותל מאחר שהוא אתר לאומי על הבטיו השונים. המקורש לעם כולו.

אני מונה לכב* בקריאה ובבקשה נטרצה לפעול, למניעת יצירה עובדות פוגמרות בשפה העלולות לגרום בכיה לדורות.

יעקב פרג
674207/8

1825 17 5

1816 11 1

1816 11 1

1816 11 1

1816 11 1

1816 11 1

1816 11 1

1816 11 1

1816 11 1

1816 11 1

1816 11 1

1816 11 1

נ ס ס ת

הוראות, המטרות והמגבלות של תוכנית שנתר לרחפת הכותל
עמ' 9 / לירושלים העתיקה וטכניקה תמ"ל 1970

סעיף 6.1 לאפשר את פיתוח האזור עליו חלה התוכנית תוך כדי שמירת קפדנית על אופיו המיוחד.

סעיף 6.5 שמירה על האתרים המסורתיים המשמשים נכסי קדושה והוי לימוד ולדנות אחרות.

סעיף 8.2.2 שש רחבת הכותל יתוכנן סופית כשטח בעל עיצוב מיוחד אשר פרטיו יאושרו ע"י הועדה המוסכמת בהיותו מקום מקודש המיועד להתייחדות ולתפילה.

100-1000
100-1000
100-1000

Section 1

Section 1
Section 1

100-1000
100-1000

100-1000
100-1000

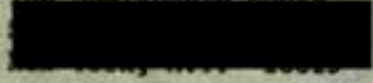
100-1000
100-1000

Jerusalem, August 4, 1980

~~143-1-14~~

Dr. Alfred Prager
The Hemisphere House

161-1-16

Dear Dr. Prager,

The Prime Minister has asked me to acknowledge with thanks your letter of July 17, and to reply as follows.

It would appear that some confusion exists with regard to the subject matter you raise. The recent reports concerning planning designs do not relate to the Western Wall but to one specific section outside the Old City Wall in the vicinity of the Jaffa Gate. This has been the subject of long planning and deliberations involving the Municipality, specialists and voluntary public bodies.

Whilst it is true that various proposals have been submitted from time to time for the redesign of the Western Wall area, the matter is not actual. You may rest assured that if, in the future, the replanning of the Western Wall area is contemplated, it will have as its exclusive and single purpose the enhancing of the spiritual dignity and character of what you so properly describe as a Sanctuary, Jewry's holiest shrine.

The Prime Minister was most moved to read of your deeds and appreciates the motives that prompted you to write to him.

Sincerely yours,

Yehuda Avner
Adviser to the
Prime Minister

LONDON, August 4, 1950
Dear Sir,

Dr. Alfred Peyer
The Institute House
[Redacted]

Dear Dr. Peyer,

The Prime Minister has asked me to acknowledge with thanks your letter of July 14, and to reply as follows.

It would appear that some confusion exists with regard to the subject matter you raise. The recent reports concerning planning design do not refer to the Victoria Hall but to one specified section outside the Old City Hall in the vicinity of the Water Gate. This has been the subject of long planning and deliberations involving the Municipal, Specialist and voluntary public bodies.

While it is true that various proposals have been submitted from time to time for the redesign of the Victoria Hall area, the matter is not settled. You may rest assured that in the future, the re-planning of the Victoria Hall area is contemplated, it will have to be done in a single package and the character of the Victoria Hall and Victoria Hall area will be preserved as far as possible. I am sure that you will be satisfied with the results.

The Prime Minister has been most moved by the kind of your letter and appreciates the advice that you have given to him.

Sincerely yours,

John Acheson
Advisor to the
Prime Minister

THE HEMISPHERE HOUSE
SIXTY WEST 57TH STREET
NEW YORK, N. Y. 10019.

July 17, 1980

His Excellency
Prime Minister Menachim Begin
Jerusalem, ISRAEL

27 VII. 1980
161-16

Your Excellency:

I address you in a matter of great importance to me and my family. I refer to the proposed change in the character of the Western Wall as depicted in an issue of the New York Times of July 14th, 1980.

From my earliest youth I have been a dedicated Zionist and on June 23rd, 1965, Prime Minister Levi Eshkol addressed a letter to me beginning with the words:

"It is my pleasant duty to write and express to you the gratitude of the Government of Israel and myself personally for the invaluable services which you have rendered and are continuing to render so devotedly and indefatigably to the State of Israel in a variety of ways."

Therefore, I speak as a lover of the State of Israel and as a Jew of profound religious conviction.

The Western Wall represents to me and my family a Sanctuary. It is my considered opinion that any architectural change in the present status, such as putting up a modern traffic artery near the Wall, will jeopardize it's emotional and symbolic image.

I have tried to visit Israel year after year and in my Last Will I have set aside funds for my children granting them specific amounts every year if they visit Israel in that particular year. It is difficult to put into words the feeling that we have about this most sacred place. We just want it to stay as it is, without intrusion of modern concepts.

I appeal to you to use the power of your office to maintain the status quo though at my age I find it difficult to get up to the Jaffa Gate. I gladly experience this hardship which my ancestors must have felt years back in ancient times when they climbed up to pray at our Second Temple.

AP:V

[REDACTED]
200 WEST 57th STREET
NEW YORK, N. Y. 10019

28

His Excellency

Prime Minister Menachim Begin

Jerusalem, ISRAEL

775

25-07-1980

7.7.7

ירושלים, ט"ו באב תשל"ט
9 באוגוסט 1979

161-1-16

אלו רעדה השרים לעניני ירושלים

רא"כ הפתק מכתבו של ד"ר מ. כץ מירושלים ובו הצעה
לרעדה השרים.

כ ב ר כ ה ,

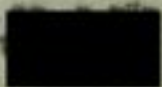
י. קדישאי
מנהל לטכת ראש-הממשלה

ירושלים, ט"ו באב תשל"ט
9 באוגוסט 1979

161-1-16

לכבוד

ד"ר כץ הנכבד,

היינו מאשי כמודה את עזרתו מכתבך אל ראש-הממשלה מיום
ה' מכתב אב תשל"ט. אנביר העזק ממנו לועדה השיים לענייני
ירושלים, כבקשתך.

בבבוד רב,

י. קדישזי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

ד"ר ה' מ' י' א' הל'ס

לכבוד
באם הממשלה
מח' מ'ת'ם ק'א'ן
י'ו'ל'ס'ת

שלום רב
הדפדוף הבאה מופינו לזכרון הלכה
למסן י'ו'ל'ס'ת.

היינו להצדף ~~ל~~ להחזיק
ע'ג של אוצ'סט ברחה ל'י'ז ה'ט'ו'
המח'ר'כ'י, צ'כ'ר צ'ה ח'ל'וב מ'א'ז מ'א'מ'ת
למ'ו'ע ס'כ'ל מ'המ'ו'י ה'ב'א'ים ל'כ'ו'ם י'ב'ק'ת
מ'ה'י ה'ט'ע'ט ו'ב'ח'ו'ר'ל מ'פ'ני ה'פ'ל'ע'ם, ו'
ב'ט'ו'ת'י ל'מ'ו'י' ב'י'ת י'ל'ט'א י'ב'ר'כ'ו א'ל'ת
א'ם ה'צ'כ'ר י'ב'ו'א מ'ר'ע'י'ו'ן ה'ה'ר'צ'ם
ב'ת'ק'ו'ה ל'ה'צ'כ'ר'ים י'מ'צ'ו'ן ל'פ'ט'ק א'ו'ל'צ'ן
ק'ל'ג'ר ו'ג'ה'ר'כ'ג ר'ב'ו'א'ה ל'ל'ע'ה.

ד'ב'כ'ו'ד ד'ב' ו'ק'נ'ו'ב'ה
ד"ר ה' מ' י' א' הל'ס

1 - 8 - 1972

ע.ק.

55

38
באג המעלה
מחנה
לפי באג המעלה
יב"ס

14298 3-1 25 N 29

P. S. M.

